

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Identifikátor materiálu: EU - 7 - 3 Dějepis

Anotace	Sarajevský atentát
Autor	Mgr. Lenka ŠERKSOVÁ
Jazyk	Čeština
Očekávaný výstup	Seznámí se s jedním z důvodů vzniku 1. světové války, dle svých individuálních schopností vysvětlí danou událost
Speciální vzdělávací potřeby	Určeno pro žáky s lehkým MP
Klíčová slova	Atentát, František Ferdinand d' Este, Sarajevo
Druh učebního materiálu	Prezentace
Druh interaktivity	Výklad
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	základní vzdělávání – druhý stupeň
Typická věková skupina	13 - 15 let / 8. ročník
Datum vytvoření materiálu	

SARAJEVSKÝ ATENTÁT

28. června 1914

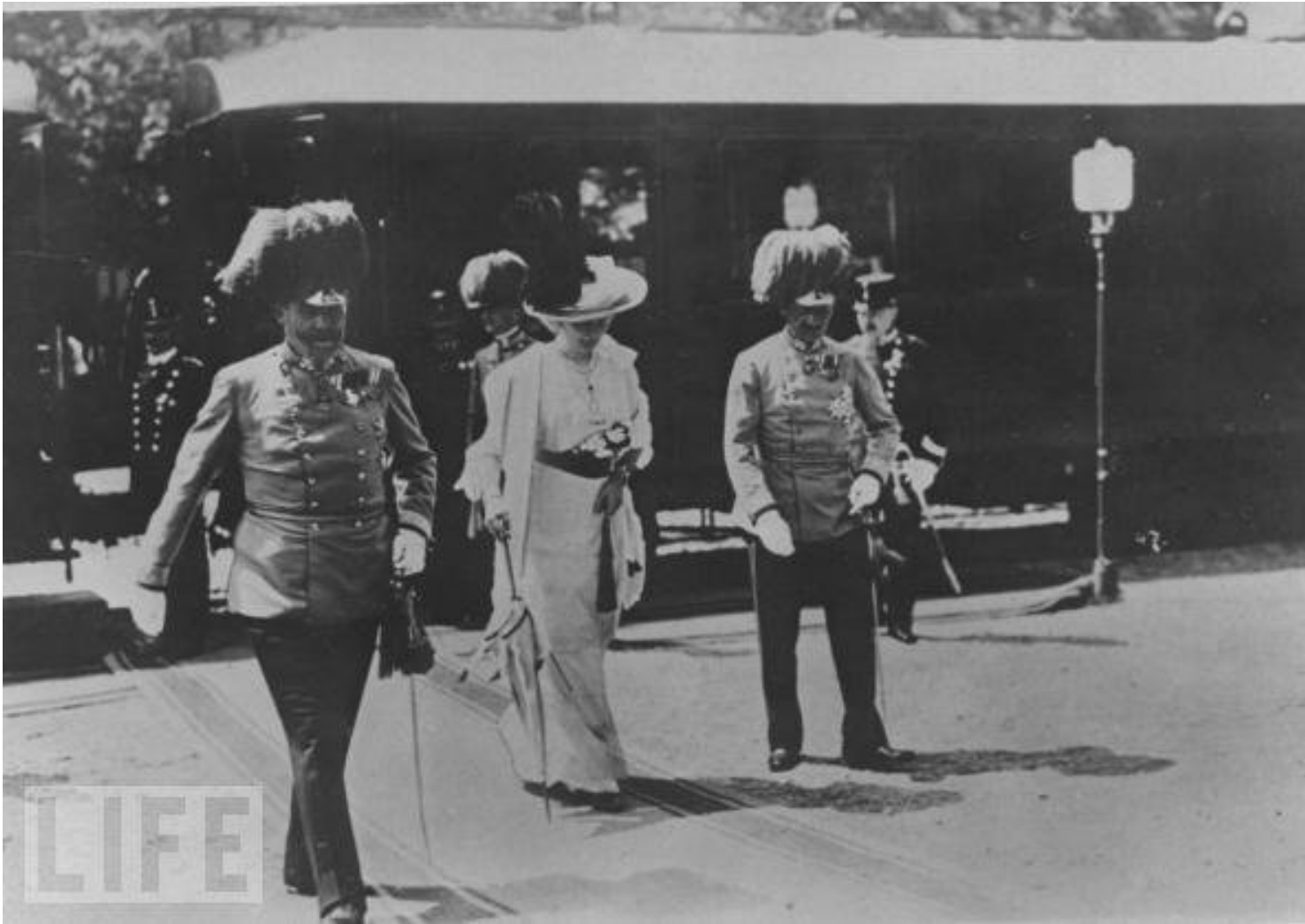
- František Ferdinand d' Este
Žofie Chotková

KONEC DYNASTIE

- Na podzim roku 1913, když František Ferdinand oznamuje, že se v létě příštího roku zúčastní manévru v Bosně blízko srbských hranic. Tam panuje poměrně třaskavá atmosféra, neboť během bosenské krize v roce 1908 Rakousko - Uhersko anektovalo (násilné připojení států) Bosnu a Hercegovinu, což vyvolalo hlučné protihabsburské protesty v sousedním Srbsku. I v samotné Bosně a Hercegovině se objevují letáky, vyzývající k zavraždění následníka trůnu a jeho manželky.

2

- Příjezd vlaku do Sarajeva v 9:50 h.

- Zvláštní vlak s následníkem rakousko-uherského trůnu Františkem Ferdinandem d' Este (1863 -1914) a jeho chotí Žofií Chotkovou (1868 -1914) přijíždí do Sarajeva 28. června 1914 v 9:50 hod. Poté přeseďá do otevřeného vozu a vyráží do ulic metropole. Chodníky jsou zaplněny jásajícími lidmi.
- Bezpečnostní opatření jsou však i na tuto historickou dobu velmi vlažná. Jeden jediný strážník připadá na každých 200 m trasy.

3

- Vůz, ve kterém jel František Ferdinand s chotí

4

○ Sarajevo 1914

- František Ferdinand pocíťoval všudypřítomné nebezpečí atentátu, které v té době nebyly výjimečnou záležitostí.
- V r.1881 se stal obětí ruský car Alexandr II.
v r.1900 italský král Umberto
v r.1908 vévoda Braganza
A sám František Ferdinand byl svědkem atentátu při návštěvě svatby španělského krále roce 1906.

○ Průjezd ulicemi Sarajeva

ÚTOČNÍCI ZTRÁCEJÍ ODVAHU

- První atentát útočníka Mehmedbašice se nezdařil, protože si na poslední chvíli svůj čin rozmyslí a nezaútočí.
- Druhý atentátník Vaso Čubrilovič se k atentátu neodhodlá.
- Třetí atentátník Nedeljko Čabrinovič (1895- 1916) na následnický pár zaútočí poprvé. Odjistí bombu a vrhá ji na třetí vůz, jenž veze manželský pár. Habsburk smrtonosnou kouli sám pohotově odrazí tak, že vybuchne až před dalším 4. automobilem kolony.

Bylo zraněno 20 lidí v okolí, mezi nimi byla i Žofie, kterou poranily střepy do krku ale nešlo o nic vážného. Vozy pokračovaly dál v cestě na sarajevskou radnici, jako by se nic nestalo.

6

○ Mehmedbašice

7

Vaso Čubrilo

Nedeljko Čabrinović

BEZPEČNOST

- Nápad, aby trasu lemovaly vojenské jednotky, které jsou nedaleko města, ztroskotává na tom, že prý mají špinavé uniformy.
- Jedinou změnu, kterou si následník v programu vyžádal, byla návštěva Merizziho a dalších zraněných v nemocnicích.
- Hrabě František Harrach si ve voze přisedá tak, aby seděl po Ferdinandově levici a chránil tak jeho srdce.

9

- Osudová jízda

Franz Ferdinand in Sarajevo

OSUDNÉ BLOUDĚNÍ

- Konvoj aut se dává opět do pohybu. Má však zabočit nikoli vpravo od radnice, jak bylo původně naplánováno, nýbrž nově jet zpátky po Appelově nábřeží.
- Nikdo však o změně neuvědomil řidiče prvního vozu a ten vyráží původní trasou. Následují ho tedy ostatní vozy. A tato náhoda se stala vzácnému páru osudnou.
- Srbský separatista, atentátník Gavrilo Princip (1894 -1918), se dozvěděl o nezdaru předchozího útoku. Když si kupoval obloženou housku, všiml si couvajících limuzíny s arcivévodou. Nezaváhal, přiskočil k vozu, vytáhl pistoli a nemilosrdně pálil na své oběti.

11

- Atentátník Gavrilo Princip útočí na Františka Ferdinanda d' Este

12

- Atentátník Gavrilo Princip

POHŘEB

- Ferdinand si ve své závěti přál být pohřben spolu s Žofií v kapli svého zámku Artstetten v Dolním Rakousku.
- Protože Žofie Chotková pocházela z nižší společenské vrstvy, její rakev byla postavena o stupínek níže než Ferdinandova.
- Pohřebního obřadu se nesměly zúčastnit ani jejich děti.

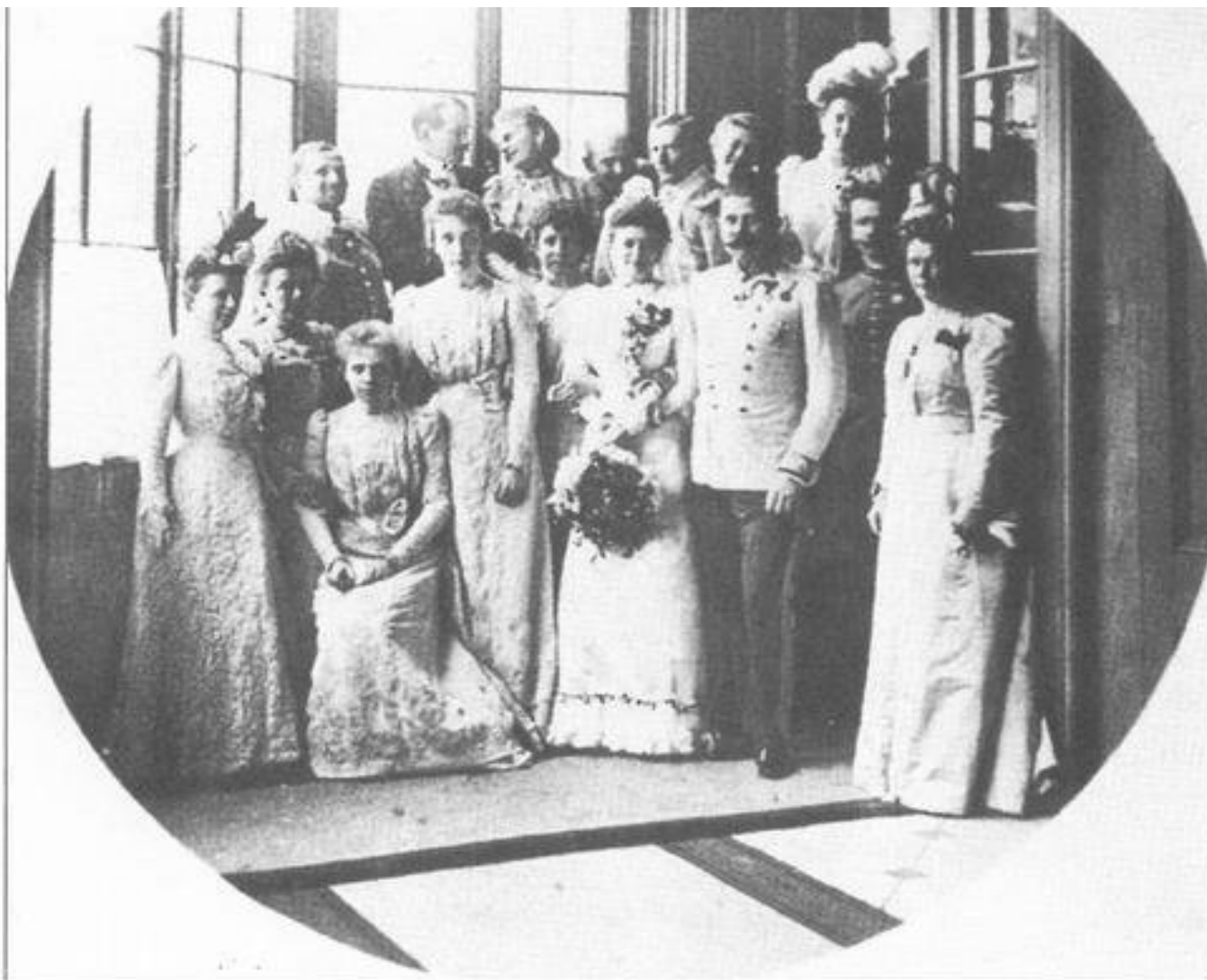
13

○ Pohřeb vznešeného páru

- Chotkové jsou vůči Habsburkům postavení příliš nízko, a navíc jsou docela chudí. O důstojném věnu pro dceru ani nemluvě.
- Žofie si musí dokonce přivydělávat jako dvorní dáma arcivévodkyně Isabelly Croy - Dülmenové, manželky arcivévody Fridricha z boční linie Habsburků.

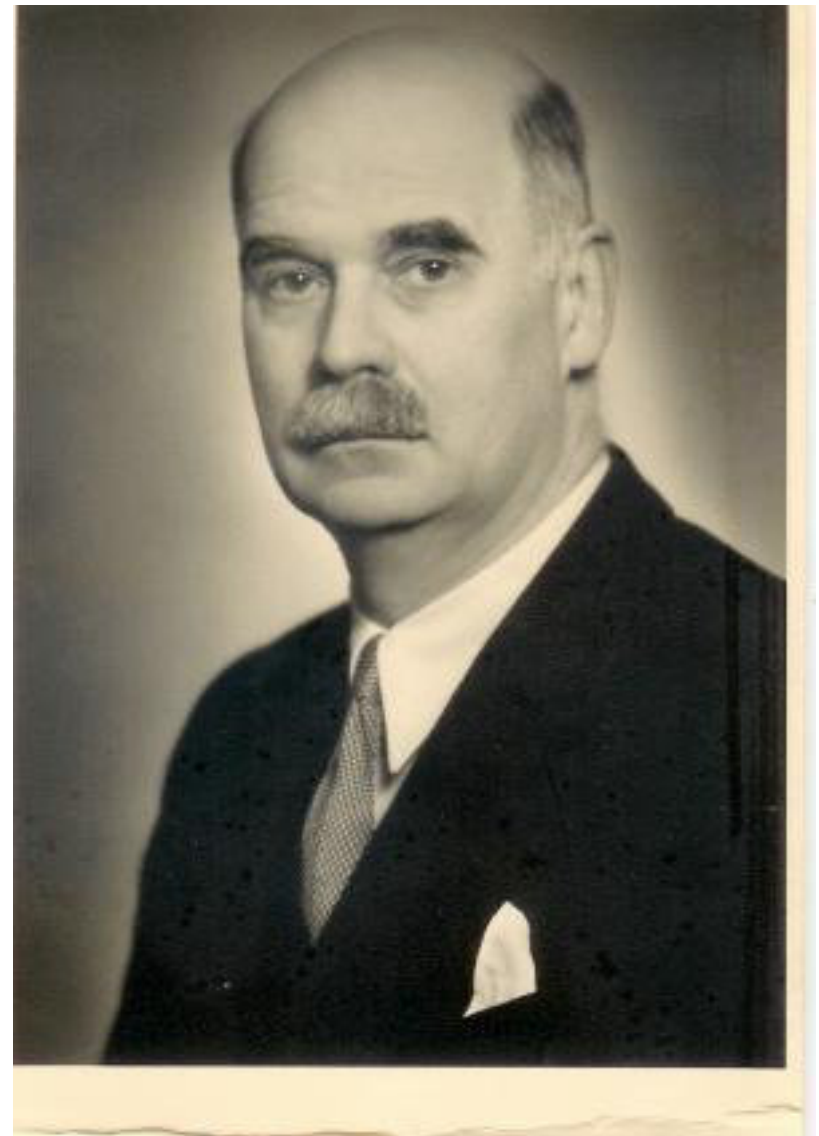
○ Rod Chotků – svatba Žofie a Ferdinanda

PO SMRTI

- Žofiin titul vévodkyně z Hohenbergu po její smrti získal starší syn Maxmilián.
- Po vzniku samostatného Československa v roce 1918 byla osiřelým dětem zabavena panství.
- Zejména kvůli hlasitým protestům Maxmiliána proti německému záboru Rakouska v roce 1938, byli sourozenci během 2. světové války vězněni v koncentračním táboře Dachau.

○ Maximilián von Hohenberg

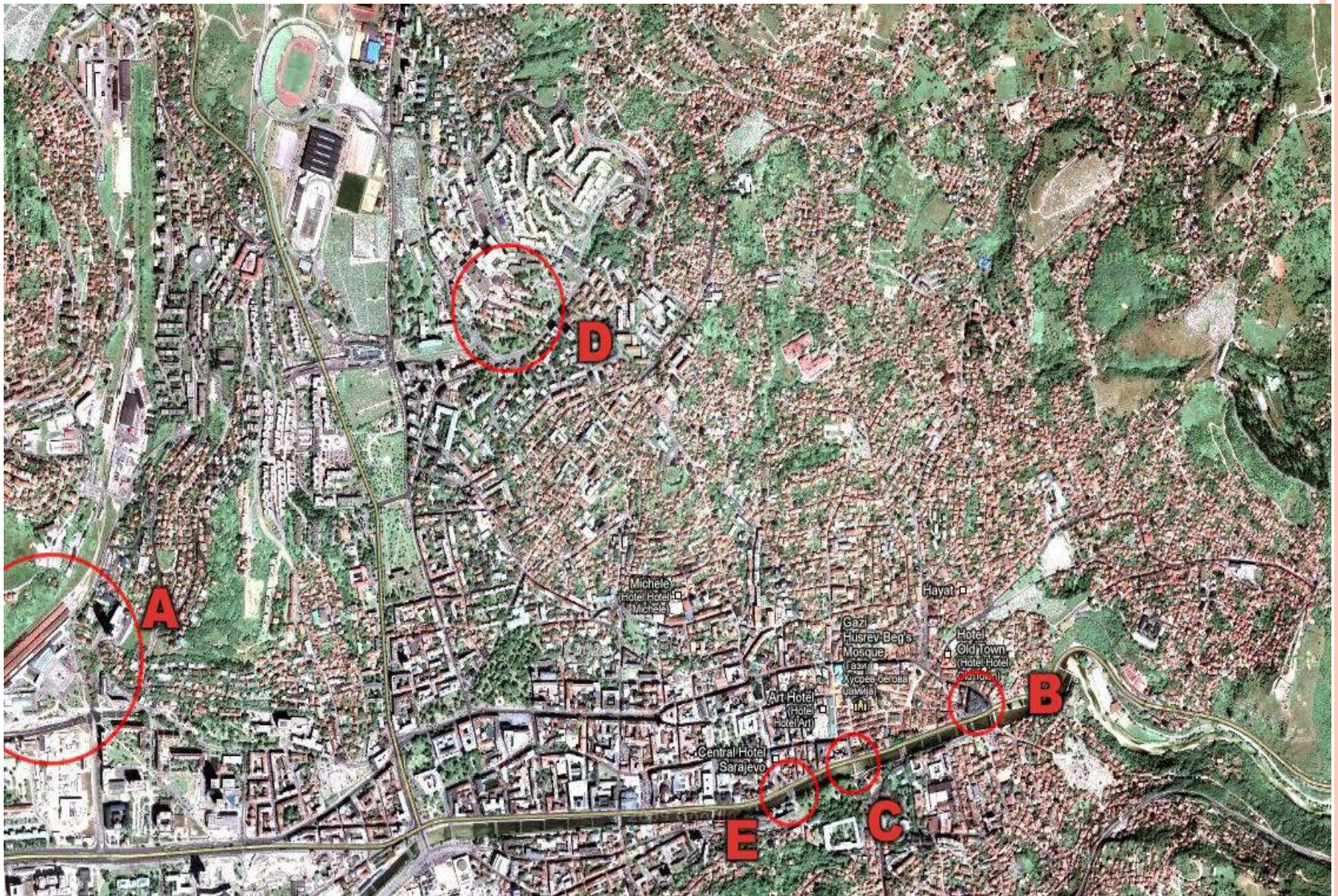
○ František Ferdinand s rodinou

SHRNUTÍ

- Atentát na rakousko-uherského následníka trůnu Františka Ferdinanda d' Este (Habsburk) byl proveden dne 28.6.1914 v Sarajevu G. Principem, členem organizace Mladá Bosna.
- Na přípravě sarajevského atentátu, jehož obětí se vedle Františka Ferdinanda stala i jeho choť, se podílela tajná srbská organizace černá ruka.
- Rakousko - Uhersko, podněcované Německem, využilo atentát jako záminku k vyhlášení války Srbsku (začátek I.světové války).

- A. Hlavní nádraží Sarajevo, B. Radnice Sarajevo, C. místo zavraždění Františka Ferdinanda, D. areál nemocnice Sarajevo, E. místo, kde vybuchla bomba cestou na radnici

ODKAZY

1. <http://www.militaria.cz/userfiles/Image/clanky/LK-WWI-01.jpg>
2. <http://www.worldwar1.com/photos/hffarrv.jpg>
3. [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/fd/Franz Ferdinand Automobile AB.jpg/220px-Franz Ferdinand Automobile AB.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/fd/Franz_Ferdinand_Automobile_AB.jpg/220px-Franz_Ferdinand_Automobile_AB.jpg)
4. http://ukrmap.su/program2009/wh10/1/07_resize.jpg
5. http://img.blesk.cz/static/old_abc/imgdb/original/phpUuqfOV.jpg
6. <http://www.spartacus.schoolnet.co.uk/FWWpotit.jpg>
7. [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/08/Vaso Cubrilovic.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/08/Vaso_Cubrilovic.jpg)
8. http://makdizdar.ba/wp-content/themes/massivepress/images/thumbs/thumb_cabrinovic.jpg
9. <http://adelasevcikova.blog.cz/0901/frantisek-ferdinand-a-jeho-rodina>
10. http://s3.amazonaws.com/www.viewshound.com/publisher/publications/articles/feature_images/834/span12/archduke.jpg?2011
11. <http://www.bosna.xf.cz/img/fotografie/sarajevoatentat.jpg>
12. <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d3/Gavrilloprincip.jpg>
13. <http://www.firstworldwar.com/features/graphics/ferdinandbody.jpg>
14. <http://adelasevcikova.blog.cz/0901/frantisek-ferdinand-a-jeho-rodina>
15. <http://media.photobucket.com/image/Maximili%25C3%25A1n%20von%20Hohenberg/7f3/MaxvonHohenberg.jpg>
16. http://www.sophie-hohenberg-czech-rep.eu/images/cont/3_41738_thumb2.jpg
17. <http://arcidumhabsbursky.blog.cz/0911/arcivevoda-frantisek-ferdinand-d-este>
18. http://www.memorialmatejekudeje.cz/wp-content/uploads/2011/03/sarajevo_city.jpg

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Atent%C3%A1t na Franti%C5%A1ka Ferdinanda d%27Este](http://cs.wikipedia.org/wiki/Atent%C3%A1t_na_Franti%C5%A1ka_Ferdinanda_d%27Este)

[http://cs.metapedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek Ferdinand d%27Este](http://cs.metapedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Ferdinand_d%27Este)

<http://www.lib.cas.cz/cs/kalendarium/?pg=29>

